

YOUSEF YOUSEF

'SCHAAMTE WAS MIJN DRIJFVEER'

Tien jaar lang zat Yousef Yousef (35) in een azc als vluchteling uit Syrië. Tijdens zijn studie was er niemand die dat wist. Schaamte was zijn drijfveer om voor succes te vechten. Nu heeft hij een eigen bedrijf – LG Sonic – met wereldwijd klanten. 'Ik zeg het gewoon: ik wil 6 nullen op mijn bankrekening.'

In zijn werkkamer in Zoetermeer hangt een portret van zijn vader. Die overleed aan kanker toen Yousef Yousef 2 jaar oud was. Zijn moeder bleef achter met twee zoons en een dochter in de Syrische hoofdstad Damascus. 'Financieel hadden we het goed, hoor. Mijn vader was ondernemer, en we hadden twee huizen. Ik ging naar een speciale school voor christelijke Syriërs. Mijn moeder zag alleen geen toekomst voor ons in Syrië. Ze vond het geen veilig land. De carrièremogelijkheden voor christelijke Syriërs waren beperkt. En Syrië heeft een mannencultuur: zonder vader in het gezin tel je minder mee. Toen de militaire dienstplicht naderde voor mijn broer en mij, besloot ze dat het tijd was om te gaan.' Nu, op zijn 35ste, heeft hij een innovatief bedrijf LG Sonic met grote buitenlandse

klanten en is hij door VNO-NCW West aangesteld als voorzitter van het Groene Groeiersnetwerk. En dat terwijl hij op zijn 12de als vluchteling in een azc belandde, en tien jaar later dankzij een generaal pardon in Nederland mocht blijven.

Hoe was dat: opgroeien in een azc?

'Daar begon de ellende eigenlijk', zegt Yousef. 'Mijn moeder was een leiderstypetje en supersterk. Na de dood van mijn vader was het haar missie dat wij kinderen succesvol zouden zijn. Dan kom je op een azc waar je met z'n vieren een kamer deelt en heel weinig geld hebt. Als schoonmaker kon je er 1 gulden per uur verdienen. We mochten niet reizen. Als we wel eens patat aten, dan was dat zonder mayonaise om geld uit te sparen.'

Ondertussen volgde procedure op procedure om in Nederland te mogen blijven. Syrië gold in die jaren als veilig land. De kinderen mochten alleen tot hun 18de onderwijs volgen. Yousef: 'Dat vind ik een van de grootste fouten van het vluchtelingenbeleid, want zo stop je de ontwikkeling.' Met geld van de kerk en een vluchtelingenstichting was het toch mogelijk voor hen om te studeren. Zijn broer en zus zijn asieladvocaten geworden. Hij heeft zelf ook rechten gestudeerd, maar is toch als ondernemer in het bedrijfsleven beland. In het voetspoor van zijn vader zou je kunnen zeggen.

DEPRIMEREND

Hij herinnert zich die azc-periode als 'zeer deprimerend, de onzekerheid was ondraaglijk'. Zijn moeder moest vaak huilen. Ze kreeg wel eens te horen van haar kinderen: 'Wat heb je ons aangedaan door hierheen te gaan?' Zelf voelde hij zich ook machteloos. Hij moest zich op zijn studie concentreren en er ondertussen rekening mee houden dat ze weg zouden moeten. Op de universiteit wist niemand dat hij een vluchteling was, op twee goede vrienden na. 'Ik schaamde me voor het azc. Ik was kwetsbaar en wilde geen medelijden. Ik wilde juist een trotse student zijn, maar moest daarvoor wel liegen.'

Zijn levensmotto (La vita è bella) is in de eettafel
gegraveerd. 'Thuis is de plaats waar ik, na mijn boot,
het liefste ben.'

Die tijd heeft hem echter ook de ‘grootste power’ voor het nastreven van succes gegeven. Hij wilde financieel onafhankelijk worden en met het geld anderen helpen. ‘Het klinkt vies in Nederland, maar ik wilde miljonair worden, zes nullen op mijn bankrekening hebben staan. Hier is het toch algauw: doe maar gewoon, dat is al gek genoeg.’ Tegelijkertijd zegt hij vol overtuiging dat hij zich inmiddels meer Nederlander dan Syriër voelt.

DE AMERIKAANSE DROOM

Yousef gebruikt zijn ervaring om de Syrische vluchtelingen die nu in Nederland aankomen, op te vangen en op weg te helpen. Met name hoogopgeleide vluchtelingen krijgen een klap als ze hier aankomen, voelen de grond onder hun voeten wegzakken, weet hij van zichzelf. ‘Het is mijn taak om ze te inspireren en om ze te tonen hoe geweldig Nederland is.

De Amerikaanse droom kan ook hier werkelijkheid worden. Goed, iemand die in Syrië arts is, kan op dat niveau niet in Nederland de draad oppakken, maar hij kan wel in de verpleging beginnen en vandaaruit groeien naar arts.’

Voelt u zich nog wel welkom hier?

‘Er zijn altijd mensen die jou niet mogen, of dat nu hier is of in Syrië. Je moet je niet op hen richten, maar op de goeden. Daarnaast moet je als nieuwkomer snel de taal leren. Nederland heeft slimme mensen nodig, en goed opgeleide vluchtelingen bieden zich aan, denk ik dan. De rotte appels moet je keihard aanpakken.’

Zelf kwam hij via een stage bij de voorloper van zijn huidige bedrijf, LG Sonic, terecht. Een onbetaalde stage, want als vluchteling mocht hij niets verdienen. Het was een eenmanszaak in het reinigen van vijvers van algen met

behelp van geluidsgolven. Hij mocht er van alles doen, van de boekhouding tot de website. In 2010 dreigde echter een faillissement. De eigenaar wilde ermee stoppen. Yousef besloot met drie andere werknemers de zaak over te nemen en het over een andere boeg te gooien. Van visvijvers in de achtertuin werd de focus verlegd naar drinkwaterreservoirs die met algengroei te kampen hadden.

POSITIEVE IMPACT

In plaats van zoveel mogelijk verkopen van een product wil hij een oplossing bieden voor een maatschappelijk probleem. In dit geval het milieuvriendelijk verwijderen van algen, want met de inzet van geluidsgolven wordt het gebruik van chemicaliën als algendoder overbodig gemaakt. ‘Ik geloof in een groen businessmodel: je doet iets dat goed is voor de aarde, maar dan wel op een manier dat je er

geld mee kunt verdienen. Ik hoef niet per se de grootste duurzame ondernemer in Nederland te zijn, maar ik wil wel een positieve impact kunnen hebben op de uitdagingen waar de wereld voor staat. De overheid kan niet alles oplossen. Het moet toch door bedrijven worden gedaan.'

NEDERLAND: CONSERVATIEF

Zijn eerste klanten had hij in het buitenland. Niet alleen omdat de kwaliteit van het drinkwater daar eerder een probleem vormt, maar ook omdat de Nederlandse cultuur aan de conservatieve kant is, zo is zijn ervaring. 'Als bedrijven iets voor hun gevoel al heel goed doen, staan ze niet open voor nieuwe dingen. Innovatie is iets op een heel andere manier doen. Dat gaat wel eens mis en vergt een langere adem.' Waarna Yousef opmerkt dat Nederland op veel fronten evengoed tot de Top-5 van de wereld behoort. 'Het gaat mij er meer om dat we economisch van een 9 een 10 kunnen maken.' Wereldwijd zijn er al meer dan tienduizend producten van LG Sonic geïnstalleerd in meer dan vijftig landen. Hij is inmiddels bezig met een tweede bedrijf in België, ook op het gebied van waterzuivering. Zijn droom is twintig bedrijven die elk zo'n twintig medewerkers tellen, want dat is volgens hem de ideale omvang. Dan kent iedereen elkaar nog.

Heeft u nog iets met Syrië?

'Ik mis het wel, hoewel ik er niet meer terug ben geweest. Binnenkort hebben we een drinkwaterproject in Libanon waar ik naartoe ga. Dan ben ik op twee uur rijden van Damascus, maar ik ga de grens niet over. Vanwege de oorlogssituatie en omdat het grootste deel van mijn familie weg is uit Syrië. Bovendien geldt de dienstplicht nog steeds voor mij.' Een aantal familieleden heeft Yousef met geld en andere middelen geholpen om weg te komen. 'Als je kunt helpen, wat is dan je excuus om dat niet te doen?'

Mist u uw vader wel eens?

'Ik heb geen echte herinneringen aan hem. Volgens mijn moeder lijkt ik op hem. Hij was vrolijk en positief. Mijn moeder is de meest inspirerende persoon in mijn leven. Ik waar-

'DE AMERIKAANSE DROOM: DIE KAN HIER DUS OOK WERKELIJKHEID WORDEN'

deer in haar dat zij bleef geloven in een betere toekomst, hoe moeilijk het ook was.'

'Als je het hebt over het missen van mijn vader, moet ik denken aan twee momenten. In mijn studietijd ging ik een keer met een Nederlandse vriend mee naar zijn ouders. We aten in een mooi huis, en ik moest denken aan onze kleine, sombere kamer in het azc. Maar wat mij het meeste raakte, was het moment dat die vriend met zijn vader aan het stoeien was. Ik ben naar de wc gegaan en heb daar zitten huilen. Ik word nog steeds emotioneel als ik eraan terugdenk.'

'Een ander moment was toen ik hoorde dat een vader van een studiegenoot speciaal een winkel voor hem ging openen. Terwijl ik alles zelf moest doen, alleen naar open dagen ging. Daar ben ik toen wel jaloers op geweest, dat er iemand is die bij je staat en de verantwoordelijkheid neemt. Ik denk dat ik daarom familieleden en andere vluchtelingen probeer te helpen.'

ACHT FAMILIELEDEN

Vrouw en kinderen heeft Yousef niet. Dat is er gewoon (nog) niet van gekomen. Het praktische voordeel daarvan is dat hij meer tijd in zijn werk kan steken.

Mist u de warmte van een relatie of gezin niet?

'Ik vind genoeg warmte in mijn familie. Ik heb een groot huis, waarin ik regelmatig mensen ontvang. Een tijdje heb ik zelfs acht familieleden in huis gehad, die anders in een azc hadden moeten wonen. Maar dat wilde ik niet.' ■

Yousef Yousef

- 1983 Geboren in Syrië
- 1996 Naar Nederland
- 2000 Mbo international business
- 2005 Studie fiscaal recht in Leiden
- 2007 Generaal pardon
- 2011 Start LG Sonic
- 2015 MBA-opleiding
- 2016 Voorzitter netwerk Groene Groeiers
- 2016 Start Hydro Volta in België (waterzuivering)